

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.

Ser.

113

Title: *Hari Talika*

Patel

Incomplete

113

:	Hari talikā	:	Title
:	:	:	Author
:	:	:	Editor
:	:	:	Year, Vols.
:	:	:	Publisher
113	:	:	Remarks

श्रीगणेशाय नमः॥ मंदारमालाकुलितालकायैरुपालमालांकितशेखराय॥ दिव्यं
वरायैव दिगंबराय नमः शिवायैव नमः शिवाय॥ १॥ कैलाससिखरे रजोगोरीप
रुतिशंकरं॥ २॥ द्यादुदयतरंगुलं कण्ठयस्त्रमहेस्वर॥ ३॥ सर्वेषां धर्मसर्वस्वम
त्यायासं महत्फलं॥ प्रसन्नोसि यदा नाथ तव्यं कुरु हि समागतः॥ ४॥ केनेदं तु मया
प्राप्तं तपोदानकृतेन च॥ अनादिमध्यनिधने जतरि च जगत्प्रेम॥ ५॥ इक्ष्वाकुवाच॥
श्रुदेवि प्रवक्ष्यामि तवाग्रे व्रतमुत्तमं॥ सुगुहं मम सर्वसंकषया मित्रवप्रियो॥ ६॥
यथा उद्गरो चंद्रो ग्रहाणां प्रानुरेव च॥ वराणां तनुयथा विप्रो देवानां विष्णुस्तमः॥ ७॥
नदीषु च यथा गंगापुराणां च जरता॥ वेदानां च यथा सामं इन्द्रियाणां मनोयथा॥ ८॥ प्रा
णवेद सर्वसं प्राणेषु यथा दितं॥ एकाग्रं राश्रुष्वेदं यथा द्युं पुरातनं॥ ९॥ जाद्रे प्राप्ति
सिते पद्मे तृतीयाहस्तसोमयुक्॥ तस्यानुष्ठानमात्रेण सर्वपापे प्रमुच्यते॥ १०॥ श्रु
सर्वं तु तदेवियद्वतं च त्वया कृतं तत्सर्वं कथयिष्यामि यथावत्तं हि माचरे॥ ११॥ पार्श्वे

५१

यस्य सर्वं मया चैवं विना न भवति ॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्वत्सकात्पुनराकृतं ॥ ११ ॥ इ
श्वर उवाच ॥ अस्ति ते नमो महादिव्यो हि मवात्पुनरेव ते श्वरः ॥ नाना प्रीतिमहासिंहो नाना दुः
समाकुलं नाना पक्षिसमायुक्तो नाना मृगविचित्रितः ॥ यत्र देवा संगंधर्वा सिद्धचरणा
मुद्युक्ताः ॥ १२ ॥ विचरन्ति सदा हृष्टा गंधर्वनि संकुले ॥ स्फाटिके कांचने मृगेः मणि
द्वयं नृपराः ॥ १३ ॥ भृशं लिखन्निवाकां सुहृदो मयिरे यथा ॥ हिमेनादूरितः स वै गी
धं निविचित्रितः ॥ १४ ॥ अपरं नृपसंघातैः शोभमानो गे श्वरः ॥ तत्र त्वं पार्वती बाल्ये
त्वं चरति मनुजपः ॥ १५ ॥ अबद्धा दशकं देवी क्षमपानमधो मुखी ॥ संवत्सरचक्र
षट्पद्मपराशतं त्वया ॥ १६ ॥ दृष्ट्वा तातेन तत्कथं दुरितं श्रितं यत्नितं ॥ इत्येवं चि
त्यमाने बुबुधः पुत्रः सुधर्मवित् ॥ १७ ॥ यद्यौ तत्र मुनींद्रस्तु नारदो मुनिसंज्ञः ॥ तस्मा
द्यं विदुः परं नारदा यददौ गिरिः ॥ १८ ॥ हिमवानुवाच ॥ किमर्थं मागतो देव उच्यतां
मुनिसंज्ञः ॥ मम प्राप्येन संज्ञातं तव चागमनं मुने ॥ १९ ॥ नारद उवाच ॥ अहं शोभे

उमद्यकं विष्णुना प्रेषितो वयं ॥ योग्यं योग्या यदा तव कं न्यारत्नमिदं त्वया ॥ २० ॥ वा
सुदेव स प्रोतास्ति वत्सोरु सुतेश्वरः ॥ तं नाना चिंत्यतां किंचिदीयतां मम सं प्रतां ॥ २१ ॥
हिमवानुवाच ॥ वासुदेव स प्रोदेवः कन्याप्राप्यते यदि ॥ तदा मया च दातव्या त
प्राप्ये च विशेषतः ॥ २२ ॥ इत्येवं गदितं श्रुत्वा वैकुण्ठं नारदो ययौ ॥ पीतपीतांबरधर
शरवच्चक्रगदाधरः ॥ २३ ॥ कृतांतलिपुटो मृत्वा मुनींद्रः प्रत्यजावतः ॥ अहं देव प्रव
त्कायं विवाहे निश्चितस्तवारप ॥ हिमवांस्तु तद्गौरी मुवाच वचनं त्विदं ॥ २४ ॥
तासित्वं मया देवी देवाय गरुडध्वजे ॥ २५ ॥ श्रुत्वा वाक्यं पित्रुर्देविसखिभिः सहिता
वनं गता सा त्वं तवेगेन तपस्तप्तं च दुःखिता ॥ २६ ॥ सरयुवाच ॥ किमर्थं दुरि
ते देविकषयस्व ममागतः ॥ यतो मवत्यपि हितं करिष्ये हं न संशयः ॥ २७ ॥ पार्वत्यु
चवाच ॥ सरवीश्वर मम प्रीतो ममो मिलाखितं मया ॥ कपदिनं च मत्तारि करिष्ये हं
संशयः ॥ २८ ॥ सत्येवं चिंतितं कार्यं तातेन हतमन्यथा ॥ तस्मादेह परित्यागं करि

हरीनाथिन

२

अहंनसंशयः॥३०॥ पार्वत्यावचनं श्रुत्वा सखीवचनमब्रवीत्॥ सख्युवाच॥ पिताय
त्रनजानातिगमिष्यामोहितघनं॥३१॥ इत्येवंसंभृतं लुत्वा नीत्वा सत्प्रसादावनं॥ पि
तानिरिहयात्रासहिमवोस्तु गृहे गृहे॥३२॥ केन नीता च सा पुत्री देवदावेने किनरे॥
सत्यं त्वं चरुषिभिः किं रुस्ये गरुडध्वजे॥३३॥ इत्येवं चित्तया विद्यो मूर्च्छितः पतितो
भुवि हाहा लुत्वा ततो लोकाः प्रधावंतः गिरीमती॥३४॥ आगत्य भुनयः सर्वे प्र
द्युस्तं हिमालयं॥ किमर्थं शूर्पनां प्राप्तः कथय स्वचनः प्रभो॥३५॥ हिमवानुवाच॥
यदर्थं कुरु कुरुः स्वमेकं न्याकेन हता प्रयादृष्ट्वा कालसर्परासिं हव्याद्ये रावाह
ता॥३६॥ न जाने क्व गता पुत्री केन दुष्टेन वाहता॥३७॥ निर्गता पिवनं चोरं सिंहशा
हं लसंकुलां व्याधुसिं हेमप्रलूकैर्युध्यमानैर्महागजैः॥३८॥ तस्मिन्नेते महा
धारे व्रजंती सखिभिर्वृता॥ दृष्ट्वा तत्र नदीं रथावनमध्ये गृहातते॥३९॥ उप
विष्टा सखिभिः सारमन्त्राचारविवर्जिता॥ बालकैः स्थापितः पिंडः पार्वत्या स

हितो ममाहस्तनक्षत्रसंयुक्ता प्राद्रेमासि तृतीयका॥ तत्र गीतेन वाद्येन सत्रैः
जागरणं कृतं॥ तेन व्रतप्रभावेन तत्वासनं चलितं मया॥ संप्राप्तो हं देवितत्रय
त्रैलोक्यसखिभिः सह॥४०॥ प्रसन्नो हं प्रयात्रोक्तो वरं ब्रह्मविरानने॥ पर्वत्युवाच॥
प्रसन्नोसि यदा देवप्रती प्रवमहे स्वरः॥४१॥ तेष्वेत्युक्ता महादेविकैलाशमि
हमागतः॥ ततस्तु प्रतरे देवनद्यामेव विसर्जितं॥४२॥ पारं शंभुं तत्र यदु
तव नगोचरे॥ पुनस्तत्रैव सुप्तासि सख्यासाहं वरानने॥४३॥ हिमवानपि तत्रै
व व्याजगाम महावने॥ अन्विष्य च चतुर्दिक् कृपानमोजनवर्जितः॥ दृष्ट्वा तत्र नदीं
तीरे प्रसृपुं कन्यकाद्यया॥ उक्त्वा प्योत्संगमानीय त्रुदंतीत्वा भुवाच ह॥४४॥ सिंहशा
हादिभिर्दुष्टैः किमर्थं वनवासिनी॥ वपर्वत्युवाच॥ श्रुत्वा तत्र प्रयाजातं
मां दास्यसि श्रुतिना॥ तदन्यथा कृतं तात तेनाहं वनमागता॥ तेष्वेत्युक्ता हि
मवतानीत्वा सिलं गृहं प्रति॥ ततः प्रयुक्तं प्रसाकं कृत्वा वैवाहिकं क्रिया

हरितालिका

तेन व्रतप्रसाधेन सौभाग्यप्रसिद्धं त्वयि॥ तदा दिवत राजंशुकस्याग्नेन निवे
दितं॥ नाम्नु व्रतराजस्य श्रुदेवियथाभवत्॥ अलिप्ति हरिता यस्मात्
रमाता सा हरितालिका॥ पार्वत्युवाच॥ नाम्ने दं कथितं नाभ्य विधिं वद
मम प्रभो॥ किं पुंशु किं फलं चास्य केन वा क्रियते प्रभो॥ इत्थं उवाच श्रुदे
विद्वत्तं द्येनारीणां व्रतं पुनः॥ कर्तव्यं तु प्रयत्नेन यदि सौभाग्यप्रि
द्विष्टं॥ तौ रराजं च कर्तव्यं कदलि संममं दितं॥ दधेत्पुष्पं वस्त्रं तु नाना
वर्णं विचित्रं तैः॥ चंदनादिसुगंधेन लेपयेद्गुहं मंडपं॥ शंखमेरीरं
दं गैस्तु वारयेद्गुहं निःस्वारं॥ नाना मंगलसंचारः कर्तव्यं मम सद्यः
स्थापयेत्प्रतिमां तत्र पार्वत्या सहितं मम॥ नानाकारैश्च नैवेद्यैः उपवा
सः सजागरः॥ नारिकेलैः क्षुण्ण फलैः फलैरन्यैः उपवासते॥ नीतधरैश्च नारि

गैः द्युतिमैः कुलादिभिः॥ रुद्रदेशे दुर्वैः सर्वैः फलैश्च विविधैः स्तथा॥ गंधपुष्पैश्च
नैवेद्यैः मंत्रेणां नेन हजयेत्॥ शिवायै सर्वमंगलैश्च शिवरूपेण प्रोक्तं॥ शिवरूपे
नैव स्तुभ्यं शिवयै सततं नमः॥ नमस्तु वसुधायै गोमयै ध्यायै नमो नमः॥
संसारघोरं जितेभ्य पाहि मां सिंहवाहिनी॥ येन कामेन देवेश त्वर्चिता सिमहे
स्वरी॥ सौभाग्यं राज्यं मे देहि प्रसन्ना प्रवपार्ध्वती॥ मंत्रेनानेनां दीवी हजये
दुप्रयासां कथां कृत्वा विधानेन दद्याद्दानानि भूतिशः॥ ब्राह्मणेभ्यः प
दानेन वस्त्रं धेनुं हिरण्यं कं॥ अन्येषां दीयते दानं दुःखितानां विशेषतः॥ क
णैश्च ततो देवीं पतिभ्यां संप्रभुजां॥ तृतीयायां तु यानारीं प्रहारं कु
रुते यदि सप्तजन्म प्रवेदं ध्यायै च पुनः पुनः दुरिणं पुनः शोकं प्र
कर्षाद्दुःखं प्राप्तिनी॥ पतेत्सानरके घोरं नोपवासं करोति यः॥ कोचनं

हं ताविका

॥३॥

४

शेष्यपान्त्रचवेरुम्भयमाज्ञनां॥ दामयेत्परलोकायतदन्तरपारण॥ ए
वंविधिं याकुरुतेनारी भर्तासम्पन्नितः॥ विनाशकाले ममत्रुल्यं रूपसायुज्यम
क्तिदं॥ अस्वमेधसहस्राशिवाज्ञपेयशतानिच॥ कषाश्रवणमात्रेण त
त्फलं लभते नरः॥ एतत्ते कथितं देवि वृत्तानामुत्तमं वृत्तं॥ समर्थं विधिं
वक्ष्ये दानसंबन्धं यथादितं गोमृहिरण्यदानानि वस्त्रदानं तपो तपः
सौम्याग्निं प्रज्वालयन् यद्ब्रह्मपायसे॥ पृथक् पृथक् पूज्यं युग्मं सौम्या
ग्न्यद्वयं धरितं॥ सवस्त्रं सहिरण्यं च तज्ज्योदयानुभक्तिता॥ उमा महेश
रो देवो प्रायतां मे नमोनमोः॥ ततो भुक्ता स्वयं मित्रैर्बहुभिः प्रीतिमो ज्ञानं॥ स
र्वान् कामानवाप्नोति सौम्याग्नं लभते ध्रुवं॥ मृतत्सा नुयानी री सुतं प्राप्य चिरायुषं॥
॥ इति श्रीलिंगपुराणे हरीतालिकाव्रतकषासमाप्तं॥ दवेरत्ने स्वर
॥ स्तरां मे स्वरं रात्रिर्वि